Decretum di Residentia

(31)

Cùm tam Divino, quam humano iure omnes Praepositi alicui muneri obligentur reddere rationem villicationis suae, et illi multo magis teneantur astricti, quibus est animarum cura commissa, qui nulla aestimatione possunt, damna ex mala administratione oborta resarcire, multis constitutionibus, tam sacrorum Conc. et praesertim tempore fe. re. Pauli III. quam summorum Pont. diversae poenae in eos statutae sunt, qui sui muneris [illegible] extra suas dioeceses temere vagantur. Quae tamen multa ex clariore declaratione, ampliorique provisione indigere postea compertum est. Sancta Synodus plenius his omnibus consulere cupiens decernit, ac statuit, ut nemini Patriarchali, Primitiali, [Metro]politanae, aut Cathedrali Ecclesiae praefecto liceat abesse [nisi] infrascriptis causis, quas iustas, rationabilesque habendas [esse] decernit, declarat, abesse. Si quis a beatissimo Papa vocatus, quod tamen ex gravi duntaxat causa, et quae eius praesentiam et industriam non longo tempore requirat, factum censeatur quamdiu apud eum fuerit, aut quocunque in loco, seu munere Sanctitas sua eo uti voluerit modo [illegible] vocationem [illegible] non procuraverit. Si quis Synodi causa generalis, vel Provincialis abfuerit. Si quis gravi aegritudine extra Dioecesim correptus accessum suum tantisper differre sit coactus, aut Dioecesis propria ab hostili invasione, aut peste, [aliove] gravi morbo infestetur, dum tamen interim ex absentia sua oves non periclitentur. Si Imperatoris, aut Regis, aut Principis, aut Reipublicae in cuius ditione reperitur, occasione aliqua, non tamen administrationis suscipiendae, aut muneris alicuius publici, privative alibi exercendi causa ab Ecclesia amoveatur. Si similis alia ratio ex Ecclesia [illegible], aut honesta alia causa ad modicum tempus eum abesse postulet: quae tamen ante eius discessum ex necessitate aut saltem intra mensis spatium subita proficiscenti necessitate eum impulerit, Sanctitati suae, aut a Metropolitano, sive eo ab[sente] [illegible]

[Marginal notes, left margin:]

[illegible] quia nihil proferre/[illegible] [illegible] prohibita [illegible] remedia [illegible] [illegible] illud aliud remedium [illegible]

[illegible] [illegible] canonizare [illegible] [illegible] in posterum dispensatio [illegible] fieri / [illegible] [illegible] falli et errare contingit. [illegible] [illegible] alteri iurisdictionem [illegible]. certe in [illegible] divino praecepto non convenit ita ample loqui [illegible]. / Cardinalis Pontificis [illegible] Residentia est iuris divini ut [illegible] sibi adiget patro...

[illegible] non velle canto [illegible] [illegible]

[illegible] / ab non satis pie et religiose / [illegible] magis illis tempori [illegible] non [illegible] Doctores et praeceptores [illegible] residentiam [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] ponere [illegible] / [illegible] tali tempore reperietur qui sustineat et magis mercenarii [illegible] / [illegible] tempore tuto non [illegible] [illegible] / [illegible] alia non debet canonizari [illegible]

[illegible] Doctores [illegible] [illegible] [illegible] residentia est [illegible] [illegible] [illegible] iuris [illegible] / [illegible] poterunt principes cogere [illegible] [illegible] poterit vocare [illegible] / melius [illegible] [illegible] [illegible] principes et residentia iuris divini [illegible] sibi advocare pastores [illegible]

UGR Biblioteca Universitaria

[illegible] semper hic q. si simplr
[illegible] divini statuat ut
quodda aliud pcepm affirmati
[illegible] nõ obliget pro semper...

sentis à suffraganeo Epo antiquiore residenti in
scriptis sit approbanda. Praeter supradictas aut causas
si quis abfuerit, Synodus declarat eum nullatenus ad
quemcunq alium praetextum, aut occasionem probandam
deberi audiri; verum eo ipso non tm amissione fructuum
alijsq poenis adversus non residentes Canonibus constitu[tis]
teneri, sed etiam inhabilem ad quaecunq beneficia per se, ve[l]
alium conferenda reddi, nullam praeterea ei actionem
in quolibet iudicio tam Eccº q saeculari adversus quamcu[nq]
personam concedendam, atq a peccati mortalis reatu quem
incurrit a nemini in foro conscientiae praeterq a Sum. Pon[t.]
aut a confessore, quem ipsi Epus poenitentia ductus atq a[d]
ecclesiam, ut re ipsa resideat, reversus intra dioecesim el[e]
gerit posse absolui. Ad haec, ut plenius, ac facilius ydo[nei]
Epi residentes munus suum ac comissi sibi gregis utilita[tem]
possint exercere, praeter omnia quae S. D. N. Pius PP.
in literis suis datis prid. Non. Sept. anno primo eis co[n]
cessa esse voluit, liceat eis in quibuscunq casibus sedi Ap[ostol.]
reservatis, praeterq comprehensis in bulla in coena Dni
[illegible] quoscunq sibi subditos in Dioecesi sua in foro
conscientiae absoluere; si quando etiam beneficia quaecun[q]
ad eor collationem spectantia, atq in mensibus sibi con[cessis]
vacantia, alicui contulerint, illorum provisio nullis privi[le]
gijs, aut facultatibus siue indultis, siue cuiuscunq Lega[ti]
seu Nuncij sedis Aptcae, aut alterius quacunq dignita[te]
praediti, etiam si anterior fuerit eorum collatio, impedia[tur]
sed caeteris omnibus Epi provisio praeferatur. Insuper, u[t]
coetus ad residentes tm ea exemptio pertineat, quam
S. D. N. Pius IIII in praedictis lris, et decimis, et subsidi[is]
voluit eis concessam. Statuit, ut si quae in posterum deci[mae]
subsidia, aut quaecunq nove onera, de novo erunt imponen[da]
ad ea nullatenus Epi illi teneantur, qui collectoribus a[ut]
alijs officialibus pro tempore deputandis legitime fidem fe[cerint]
seu veram, ac actualem residentiam in Dioecesi exercere.

[illegible] hispanie maxie ob in
[illegible] minime haeresis
[illegible] casibus [illegible]
[illegible] reservatis nõ [illegible] nõ ppetue
[illegible] oi loco [illegible] q valde utile
innumeri pauperes nequit. alij
volunt dare pecuniam [illegible]
[illegible] ad minus [illegible]
[illegible] q tangunt forum gscie
[illegible] epi que sunt penitentiarij
[illegible]
[illegible] nemo [illegible]
hereticus [illegible] pecu. ubi
illud gratis dat.
[illegible] bulle multi [illegible]
[illegible] relaxari [illegible]
[illegible] irregularita [illegible]
[illegible] [illegible] excō
[illegible] in foro gscie [illegible]
[illegible] epus [illegible] penit
[illegible] in gratiis.
[illegible] apte [illegible] ut possit [illegible]
tero. nã nõ epi ad vos
ire. nõ venire ad [illegible]
si volet.

219 283

quæ fides ea duntaxat vice proficit, ac deinceps, cum opus fuerit, renouetur. quæ in re Imp.rem Reges, Principes, ac reliq. ~~omnes~~ in Dño moneat et hortatur ut eosdem a secularibus quibuscunq. grauaminibus, ac exactionibus liberos immunesq. prout sacris constitutionibus assiduo teneri velint qui ut etiam aptius quem regunt populum possint in officio atq. in obedientia continere, in omnibus his, quæ ad visitationem emendationem, ac morum correctionem spectant ius plenum habeant, etiam tamq. sedis Apostolicæ Delegati eas statuendi moderandi, puniendi et exequendi iuxta Canonum sanctiones quæ illis ex prudentia pro subditorum emendatione, ac Diœcesis suæ utilitati necessaria videbuntur, nec in his ubi de morum correctione agitur, ulla inhibitio, appellatio, seu querela, etiam ad sedem Apostolicam interposita, legitimam executionem eorum, quæ ab his mandata, decreta, aut iudicata fuerint, quocunq. modo impediat, aut suspendat, non obstan. quacunq. exemp.tione aut priuilegio

Dns qui no̅ residet qui revertere fuit [illegible] / fuit suspensa [illegible] rever. dns dispensatione[illegible].

De Curatis quoq. inferioribus, ac alijs quibuscunq. qui beneficium aliquod eccl.cum curam animarum habens in titulum seu Comendam obtinent eadem S. Synodus, qui facilius ea quæ alias sub fe. re. Paulo III. de his decreta sunt per Ordinarios exequi possint, constituit, ut quæcunq. eisdem Ordinarijs prouidenda, ac ordinanda visa fuerint aduersus Curatos non residentes, siue per vocationem, per edictum seu sequestrationem fructuum, aut etiam priuationem beneficij, siue alijs iuris remedijs, iuxta prædictum Decretum, ea non suspendantur per iudicem appellationis, et in ead. Rom. cur. nec reuocentur nisi post sententiam, quæ transierit in rem iudicatam.

Porro. Decretum hoc eadem Synodus quotannis, non tm̃ in singulis Ecclesijs Cathedralib. die prima Januarij, dum ibi Missa maior celebratur, mandat publicari; sed etiam in Cancellaria curiæ sedis Apostolicæ eodem mense Januarij cum prima Cancellaria agetur. Cupit enim hoc quod

ad Ecclesiasticam disciplinam restituendam, atque propagandam est imprimis necessarium, frequenter omnium auribus, mentibusque infigi; ut in posterum Deo iuvante nulla temporum iniuria, aut hominum oblivione, aut desuetudine aboleatur

[illegible]

[illegible]